

คำถามจากสัมมนา เรื่อง การรายงานและรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (CFO) ตามแนวทาง อบก.

คำถาม	แสดงความคิดเห็นตามข้อซักถาม
1. ขอสอบถามเรื่อง concept carbon credit ครับ คำถามว่า ถ้าคนปล่อยก๊าซอยู่ที่ทวีปอเมริกา แล้วได้ซื้อ carbon credit จากประเทศแถวเอเชีย ในทางเทคนิค carbon ที่ดูดซับจากเอเชียจะไปลด carbon emission ที่อเมริกาได้อย่างไรครับ	คาร์บอนที่ปลดปล่อยขึ้นอยู่กับขอบข่ายที่กำหนดขององค์กร ซึ่งการชดเชยคาร์บอนจาก Credit carbon จะต้องเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น CDM สอดรับกับการรายงานการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ยอมรับการชดเชยใน Scheme เดียวกันได้
2. หากผลิตภัณฑ์ของบริษัท ที่ส่งออกไปที่ยุโรป โดยในอนาคตจะมีข้อกำหนด CBAM องค์กรต้องเตรียมความพร้อมอย่างไร เช่น ต้องทำ CFP? หรือทำ ISO14067?	CBAM เป็นการกำหนดเรื่องข้อกำหนด Carbon Tax ซึ่งการนำเข้าสินค้าในยุโรปจะต้องรายงานข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์สินค้านั้นๆ ซึ่งสามารถใช้การประเมินและทวนสอบตามหลักการของ CFP และ ISO14067 ได้ครับ
3. ในกรณีการซื้อไฟฟ้ามาใช้งานโรงไฟฟ้ารับ Scope1 ไปแล้ว ผู้ใช้งานมานับ Scope2 อีกครั้ง การนับจะดับเบิลหรือไม่อย่างไรครับ	การรายงานการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นการรายงานบนพื้นฐานขอบเขตขององค์กรนั้นๆที่จะควบคุมได้ ซึ่งโรงไฟฟ้ารายงานก็ต้องควบคุมการปล่อย scope I ของตนเอง ส่วนเราเป็นองค์กรที่ซื้อไฟฟ้ามาใช้ก็ต้องควบคุมลดการปล่อยใน scope II ของตนเองเช่นกัน ไม่ใช่การนับซ้ำซ้อนครับ
4. รบกวนขอคำแนะนำกิจกรรมทางตรง ของธุรกิจ service ที่เข้าสง. ไม่มีอาคารเป็นของตัวเองหนอยคะ	การรายงานก๊าซเรือนกระจกในกรณีธุรกิจงานบริการ ที่เข้าพื้นที่เพื่อตั้งอาคารสำนักงาน การพิจารณาการปล่อย Scope I ที่เป็นกิจกรรมปล่อยโดยตรง ให้พิจารณาจากการควบคุมขององค์กรที่ทำได้ เช่น รถยนต์ที่ใช้ให้บริการ การรั่วไหลของน้ำยาแอร์ เครื่องดับเพลิงในพื้นที่ เป็นต้นครับ
5. Scope จำเป็นต้องรายงานให้ครบทุกด้านไหมคะ เพราะจริงๆแล้ว เราอาจจะเป็นแค่ scoop 1 หรือ 2 แค่นั้น	หากดำเนินการตาม CFO ของ อบก. ต้องรายงานทั้ง Scope I,II และ III แต่เป็นไปได้ที่ปริมาณก๊าซเรือนกระจกส่วนใหญ่อาจจะตกที่ scope I, II
6. นอกจาก CFO CPF สามารถขอรับรองฉลากที่เป็นของต่างประเทศได้ไหมคะ เช่น Carbon trust	ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำฉลากคาร์บอนที่ได้รับการรับรองไปใช้ว่าเป็นที่ยอมรับในฉลากดังกล่าวหรือไม่ครับ
7. ถ้าการทบทวน การคำนวณปริมาณก๊าซ ด้วยบริษัทที่เกิดขึ้นใหม่ เป็นคนละประเภท กับ บริษัทที่เคยคำนวณ เราจะคำนวณยังไงคะ และ ถ้าเป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับบริการ จะคำนวณยังไง	กรณีมีการเพิ่มกิจการธุรกิจ จากธุรกิจเดิมที่เคยรายงานไว้ จะต้องทบทวนการรายงานข้อมูลใหม่ให้ครอบคลุมตามขอบเขตขององค์กรที่กำหนด รวมถึงการทบทวนข้อมูลปีฐานด้วยครับ
8. หากบริษัทมีโรงงานแยกกับสำนักงานซึ่งอยู่คนละพื้นที่คนละตำบลคนละบ้านเลขที่ เราสามารถรายงานเฉพาะกิจกรรมในส่วนของโรงงานได้ไหม เนื่องจากกระบวนการผลิตเกิดอยู่แค่ในโรงงาน	ขึ้นอยู่กับขอบเขตขององค์กรที่กำหนด หากการรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกครอบคลุมเฉพาะโรงงานก็สามารถทำได้ครับ
9. EF ของ CFO & CFP ต่างกันไหมครับ ใช้ร่วมกันได้หรือป่าว	EF ของ CFO กับ CFP เป็นการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เป็นสากลเหมือนกัน ใช้ร่วมกันได้ หรือทางองค์กรมีข้อมูลที่แม่นยำกว่าก็สามารถใช้แทนได้ครับ
10. นอกเหนือจาก Carbon Emission ที่ทาง TGO มีประกาศบนเว็บแล้ว มีแหล่งข้อมูลไหนอีกที่เราสามารถใช้อ้างอิงได้ ในกรณีที่ไม่มีวัสดุอื่นๆ ในข้อมูลของ TGO	ค่าการศึกษาขององค์กรต่างประเทศที่รวบรวมผลการวิจัยศึกษาวัสดุต่างๆที่มีค่า GHG emission factor ที่น่าเชื่อถือมีอีกหลายแหล่งข้อมูลครับ เช่น IPCC, EPA, NASA

คำถาม	แสดงความเห็นตามข้อคำถาม
11. หากในระหว่างเดือนที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ บิล น้ำมันและบิลค่าไฟ หากบิลส่วนนี้ไม่ครบ แต่มีบันทึกไว้ในระบบอย่างเดียวกันจะได้หรือไม่คะ	การพิจารณาแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ หากการกำหนดแหล่งข้อมูลเดิมระบุอ้างอิงจากที่ใด ควรจะใช้แหล่งข้อมูลเดิมที่รายงานไว้ แต่หากข้อมูลสูญหาย ต้องหาแหล่งข้อมูลเทียบเทียบที่นำเชื่อถือในระดับเดียวกัน หากเป็นเพียงบันทึกจดมีอาจจะขาดความน่าเชื่อถือไปครับ
12. การเก็บข้อมูลของ Scope 3 จำเป็นต้องเก็บข้อมูลปริมาณของกระดาษทุกชนิดหรือไม่ครับ เช่น กระดาษ A3, กล่องกระดาษ เป็นต้น ครับ	สามารถระบุแยกได้ว่าเราจะรายงานข้อมูลการใช้ของกระดาษกลุ่มไหน ที่เรามีศักยภาพข้อมูล และการนำไปสู่มาตรการควบคุมได้ครับ
13. บริษัททำธุรกิจโลจิสติกส์ มีการว่าจ้างรถของซัพคอนแทรคเตอร์มาให้บริการขนส่งร่วมด้วย เวลาคำนวณ CFO ควรนำซัพคอนแทรคเตอร์มาคำนวณด้วยหรือไม่คะ	การใช้พลังงานเชื้อเพลิงของ Sub-contractor ถือเป็น การจ้าง Scope III ครับ ต้องรายงานใน CFO ด้วย
14. รบกวนขยายความใน scope 3 ในส่วนของ work from home หน่อยค่ะว่าต้องนำอะไรมาประเมินบ้าง	Work from home เป็นกิจกรรมทางอ้อมใน scope III ของพนักงาน ในหัวข้อ Employee Commuting ก็พิจารณาการใช้พลังงานไฟฟ้าเพื่อประชม ท่างานของ computer เป็นต้นครับ
15. กรณีจ้างที่ปรึกษาช่วยจัดทำ CFO ที่ปรึกษาต้องขึ้นทะเบียนกับ อบก. หรือไม่	ไม่มีเงื่อนไขข้อกำหนดว่า ที่ปรึกษา CFO จะต้องขึ้นทะเบียนกับอบก. ที่ปรึกษาที่แสดงบนหน้าเว็บเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้ามาเยี่ยมชมเลือกใช้ได้ง่าย
16. ถ้าเรามีโซลาร์เซลล์ติดตั้งอยู่แล้ว สามารถนำมาเป็นกิจกรรมลดคาร์บอนได้ไหมคะ	กรณี Solar Cell ดังกล่าวติดตั้งหลังจากปีฐานที่กำหนดไว้สามารถพิจารณาเป็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้
17. ถ้าเป็นบริษัทซื้อเครื่องจักรจาก ดปท มาขายในไทยต้องทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ไหมคะ	ให้พิจารณาเครื่องจักรที่ซื้อมาขายเสมือนกับวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ขาย ถือเป็น Scope III ครับ
18. ฉลากหรือใบรับรองจาก อบก. ได้รับการยอมรับในสากลไหมครับ	ปัจจุบัน ฉลากคาร์บอนและการรับรองของอบก. เป็นกลไกที่สร้างขึ้นเพื่อขับเคลื่อนภายในประเทศไทยเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามหลักการอ้างอิงมาจากมาตรฐานสากลหลายตัว แต่การยอมรับขึ้นอยู่กับผู้ใช้ประโยชน์ว่ายอมรับในระดับใด เช่น บริษัทแม่ อาจจะยอมรับให้บริษัทในประเทศไทย ว่ายอมรับตามกฎระเบียบ กฎหมายระดับ Local ของประเทศไทย ก็สามารถอ้างอิงได้เป็นต้นครับ
19. ถ้าเป็นคลังสินค้า และทำ solar rooftop เลือกทำ CFO แต่จากกิจกรรม solar rooftop ได้หรือไม่คะ	การทำ CFO คือการรายงานระดับองค์กร ต้องพิจารณาขอบเขตการทำบัญชีให้เหมาะสมกับธุรกิจขององค์กร หากเป็น Warehouse ให้เช่า สามารถทำได้เหมาะสม แต่หากเลือกเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งในองค์กรอาจจะไม่เหมาะสมครับ
20. ISO 14064-1 กับ CFO ของ อบก. การเก็บข้อมูลแต่ละ scope ต่างกันกันยังไงคะ	โดยสังเขปคล้ายคลึงกัน แต่การแบ่งหมวดหมู่การรายงาน Indirect emission อาจจะมีการกำหนดหัวข้อมากขึ้น แตกต่างกัน เช่น CFO เป็นการจำเพาะ แต่ ISO14064-1 องค์กรเป็นผู้เลือก เป็นต้น
21. มี Generator มาสร้าง Solar Cell บนพื้นที่โรงงานเรา แล้วขายไฟฟ้าจาก Solar Cell ให้เราในราคาถูก เมื่อเราสามารถขาย CFO ปริมาณไฟฟ้า (kWh) ใน Scope 2 ได้ไหมคะ ปร. แต่ในสัญญาบริการ ระบุว่า สิทธิ์ใน Carbon Credit เป็นของ Generator	องค์กรเราต้องรายงานปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ใช้จากระบบ Solar cell ดังกล่าว แต่การคิด EF จะไม่ถูกคำนวณเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจก

คำถาม	แสดงความคิดเห็นตามข้อซักถาม
22. บริษัทไม่มีรถส่วนกลางแต่ใช้รถยนต์ของพนักงานในการใช้งานและจ่ายค่าไมล์เลทชดเชยให้กับพนักงาน กรณีนี้จัดเป็น scope ไหนครับ 1 หรือ 3	การใช้รถพนักงานทำงาน แต่องค์กรเป็นผู้จ่ายค่าน้ำมันของรถ ปริมาณใช้มากหรือน้อยองค์กรรับผิดชอบ ถือว่าเป็นกิจกรรมโดยตรงที่เกิดขึ้น scope I ในของเขตการควบคุมขององค์กร แตกต่างกันถ้าเป็นการจ้าง/เช่าเหมาถือเป็น Scope III เพราะองค์กรไม่สามารถควบคุมปริมาณการใช้เชื้อเพลิงได้โดยตรง
23. ถ้าบริษัทมีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าไฟฟ้าเพิ่มแต่ก็มีการทำการลดพลังงาน แต่ด้วยกำลังการผลิตที่เพิ่มทำให้ดูบิลแล้วไม่ลด อันนี้ เราจะมองอย่างไร ว่ามันลด	หลักการรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจก มี 2 หลักการ คือ การรายงานเป็นปริมาณ Quantity คือ tCO2e/ปี กับเป็นการรายงานเป็น Intensity คือ tCO2e/Ton product เป็นต้นครับ
24. ขอย้ายความเรื่อง ประเภทบริษัทคะ พอดี บริษัทหลัก เป็นเกี่ยวกับสร้างบ้าน แต่มีบริษัทที่เกิดขึ้นใหม่ เป็นเกี่ยวกับบริการ เราควรเลือกรายงานแค่ประเภท อสังหา ดีหรือไม่คะ หรือว่า ยังไงก็ต้อง รายงานทั้ง อสังหาและบริการ /// และธุรกิจบริการเรารายงาน Scope3 ใช่ไหมคะ	การกำหนดขอบเขตขององค์กรที่จัดทำรายงานบัญชีก๊าซเรือนกระจก จะต้องพิจารณาก่อนว่า บริษัทชื่อ A เป็นบริษัทที่รับสร้างบ้าน และบริษัทถูกตั้งขึ้นใหม่ชื่อ B เป็นธุรกิจบริการ หากการกำหนดขอบเขตองค์กร ต้องการรายงานบัญชีเป็น AB จะต้องรายงาน CFO ทั้งหมด แต่ถ้ากำหนดขอบเขตเป็นบริษัท A ก็ไม่ต้องรายงานกิจกรรมของ B แต่หากธุรกิจสร้างบ้านและบริการ เป็นบริษัท A เดียวกัน ก็ต้องรายงาน CFO ทั้ง 2 ธุรกิจ เมื่อกำหนดขอบเขตได้แล้วไม่ว่าจะเป็นบริษัทใด ถ้าอยู่ภายใต้ขอบเขตจะต้องรายงานกิจกรรม Scope I,II,III ทั้งสิ้นครับ
25. กรณีพาหนะขององค์กร หมายถึงพาหนะที่ใช้ไฟฟ้า และน้ำมัน ถือว่าเป็น Scope 1 (ใช้น้ำมัน) / Scope 2 (ใช้ไฟฟ้า) ใช่หรือไม่คะ	ยานพาหนะที่องค์กรเช่า หรือเป็นเจ้าของใช้ในกิจกรรมองค์กร โดยองค์กรเป็นผู้ควบคุมการเติมเชื้อเพลิงการใช้เชื้อเพลิงน้ำมัน ถือเป็น Scope 1 หากเป็นรถไฟฟ้า การใช้ไฟฟ้าชาร์จ ไฟฟ้าเข้ามาในองค์กร ถือเป็น Scope 2 ครับ
26. ขอแนวทางการคำนวณการเดินทางของพนักงาน โดยการโดยสารรถไฟฟ้าหน่อยได้ไหมคะ	การคำนวณการเดินทางด้วยรถไฟฟ้า หมายถึง รถยนต์ EV ไฟฟ้าใช่หรือไม่ หากใช่ คือคิดที่พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ ต่อระยะทางเฉลี่ยของรถคุณระยะทางเดินทางเลยครับ แล้วคิด emission factor ของไฟฟ้าที่ใช้
27. ออก รวบรวม Emission Factors ให้แต่ถ้ามีกิจกรรมบางกิจกรรมที่ยังไม่มี Emission factor ที่ตรงตัว ออก. มีบริการช่วยจัดหา reference ให้ไหมคะ	การค้นหา emission factor สามารถค้นหาได้จากแหล่งของต่างประเทศเพิ่มเติมได้ หากสงสัยในตัวไหนที่หาไม่ได้ รบกวนแจ้งประสานงานมาอีกครั้ง ทาง bsi อาจจะช่วยในแง่การบริการ อบรมจำเพาะได้
28. หากต้องการทำ Carbon credit จำเป็นจะต้องขอรับรอง ISO14064 ก่อนหรือไม่คะ มันเกี่ยวข้องกันไหมคะ	การทำ carbon credit ไม่จำเป็นต้องขอ ISO14064 ก่อนเป็นคนละ scheme กัน Carbon credit ของออก. ประเทศไทย จะเป็น T-VER แนะนำให้เข้าฟัง webinar เรื่อง การขอรับรองคาร์บอนเครดิตผ่านโครงการ T-VER ของ ออก. อีกที่จะชัดเจนขึ้นครับ
29. กรณีที่พนักงานขับรถมาเองบ. ไม่ได้จ่ายค่าเดินทางให้ นับหรือไม่คะ	พนักงานขับรถเดินทางมาทำงาน เป็นรถส่วนตัวของพนักงาน นับเป็น scope 3 ขององค์กรครับ

คำถาม	แสดงความเห็นตามข้อซักถาม
30. เราสามารถ ขอยกเว้น Scope 3 ได้หรือไม่ในรายงาน	Scope 3 ในแง่ของ อบก. ไม่สามารถยกเว้นทั้ง scope 3 ได้ ให้ประเมินเพื่อรายงานตามนัยสำคัญ และที่สามารถคำนวณได้ 3 ได้ ในกรณี ISO14064-1 ให้รายงานตามเงื่อนไขของการนำไปข้อมูลรายงาน CFO ไปใช้ประโยชน์ Intended user เช่น รายงาน GHG ให้ลูกค้า ซึ่งลูกค้าเอาเฉพาะ Scope 1 และ scope2 เท่านั้น สามารถระบุในระบบเพื่อขอการรับรองได้ โดยไม่รวม scope 3 ครับ
31. รบกวนสอบถามว่าในกรณีที่ผลิตตู้เย็นแบบประหยัดไฟ จะสามารถ Claim Carbon credit ได้หรือไม่	การผลิตตู้เย็นประหยัดไฟ ไม่สามารถ claim carbon credit ได้ Carbon credit เกิดจากการสนับสนุนให้ลงทุนเทคโนโลยี และโครงการลด GHG ที่เป็น Project based ประเด็นที่ถามจะมีความเกี่ยวเนื่อง หากดำเนินการจัดทำ carbon footprint product อาจจะสามารถลดได้ในส่วนกิจกรรมของ Product ที่นำไปใช้ปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงได้ตาม LCA ครับ
32. แหล่งอ้างอิง Emission factor หาได้จากที่ใดบ้างคะ	Emission factor หลักๆ ประเทศไทยมาจาก อบก. nastda รวบรวมมาจากสื่อต่างประเทศ IPCC, EPA, IEA, และงานวิจัยอื่นๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
33. หากต้องการขอรับรองระบบมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับ Carbon Footprint ขององค์กร จะต้องเริ่มต้นอย่างไร ขอการรับรองได้จากที่ใดบ้าง	Carbon footprint เป็นการประเมินข้อมูลการปล่อย/กักเก็บ GHG องค์กรต้องทราบก่อนว่าจะทำข้อมูลรายงานดังกล่าวไปใช้ทำอะไร เช่น การจัดการภายในเอง ส่งให้ลูกค้า ให้บริษัทแม่ เพื่อกำหนดก่อนว่าจะต้องทำตามมาตรฐานใด ระดับใด ถ้าไม่ทราบแน่ชัด แนะนำให้ทำตาม ISO14064-1 เพราะคือต้นฉบับของการทำ Carbon footprint และสามารถขอยกในมาตรฐานสากลได้ การรับรองสามารถขอการรับรองที่ bsi หรือ verifier ตาม CB ทั่วไปได้ หรือถ้าทำตาม อบก. จะต้องรับรองจากผู้ทวนสอบที่ขึ้นทะเบียนกับ อบก. เท่านั้น
34. กรณีที่บริษัททำโครงการรีไซเคิลขยะ สามารถนำปริมาณคาร์บอนที่ลดได้จากกิจกรรมนี้ มาชดเชยกับกิจกรรมการดำเนินงานอื่นๆของบริษัทที่ปล่อยคาร์บอนได้หรือไม่	ได้ครับ การลดขยะจะทำให้ข้อมูลการรายงาน scope 3 ของกิจกรรมการคำนวณปริมาณขยะลดลงได้จากปีฐาน แต่ไม่ได้อยู่ในรูปของคาร์บอนเครดิต การชดเชยจะต้องซื้อคาร์บอนเครดิตจากองค์กรอื่นๆ ไม่ใช่องค์กรตนเอง เพื่อป้องกันการนับซ้ำ
35. การ trade credit carbon กำหนดจากปริมาณการปลดปล่อยจากไหน ว่าเราควรซื้อหรือขายคะ	องค์กรที่ทำ CFO เพื่อให้รู้ว่าตนเองปล่อยเท่าไร แล้วพยายามลดการปล่อยให้ได้มากที่สุด ส่วนที่เหลือ จะชดเชยด้วยการซื้อ carbon credit มาชดเชยจนเป็นศูนย์ เรียกว่า Carbon neutrality หากองค์กรลงทุนโครงการที่ลดการปล่อย Carbon ตามเงื่อนไข เช่น ติดตั้ง Solar cell สามารถขอการรับรอง carbon credit โครงการนั้นมาขายให้กับองค์กรอื่นได้

คำถาม	แสดงความเห็นตามข้อซักถาม
36. carbon footprint แตกต่างกับ Eco Efficiency ไหมคะ	แตกต่างกันตามมาตรฐาน เป้าประสงค์ต่างกัน แต่ไปในทิศทางเดียวกัน โดย Eco Efficiency ตามมาตรฐาน ISO14045 ซึ่งเน้นไปเรื่องการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหลักการ LCA หลักการจะคล้ายกัน คือการทำ carbon footprint เป็นมุมมองผลกระทบต่อด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจก คือการประเมินกิจกรรมในองค์กร การผลิตผลิตภัณฑ์ มีผลกระทบต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างไร
37. ถ้าบริษัท จัดทำ CFP แล้ว สามารถขอการรับรอง iso14067 ได้เลยไหม หรือต้องมีการจัดทำแยก ขึ้นมาอีกระบบ	CFP ตาม อบก. อ้างอิงมาจาก ISO 14067 แต่อย่างไรก็ตามต้องทบทวนตามข้อกำหนดในเชิงระบบการจัดการด้วยครับ
38. ผู้ทวนสอบต้องได้การยอมรับทางสากล แล้วบริษัทปกติแล้วขอขึ้นเป็นผู้ทวนสอบได้ไหมครับ	การขึ้นทะเบียนผู้ทวนสอบ ต้องเป็นนิติบุคคล บริษัททั่วไปจะขึ้นทะเบียนจะต้องทำระบบ ISO14065 เพื่อ Accredited ก่อนครับ
39. กรณีต้องการจะเป็นผู้ทวนสอบต้องทำยังไงบ้างครับ	การเป็นผู้ทวนสอบจะต้องดำเนินงานภายใต้ นิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนกับทางอบก.เท่านั้นครับ อาจจะเป็นพนักงานประจำ หรือ พนักงานชั่วคราวก็ได้
40. ถ้าข้อมูลย้อนหลังปี 2564 ทางบริษัทมีเก็บไว้ไม่ครบ เช่น มีแค่เดือน กค. - ธค. สามารถดำเนินการขอรับรอง CFO ได้เลยไหมคะ	การจัดทำข้อมูลปกติควรเป็นข้อมูล / เดือน หรือ เป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนการดำเนินงานปกติขององค์กรได้ครับ
41. องค์กรที่อยู่ในพื้นที่ออฟฟิศให้เช่า แอร์จากส่วนกลาง ต้องคำนวณ scope1 เรื่องการบำบัดน้ำเสีย/การใช้แอร์อย่างไรคะ	การเช่าพื้นที่สำนักงาน การใช้ไฟฟ้าถือเป็น scope 2 แต่การนำเย็นสำหรับปรับอากาศ และการบำบัดน้ำเสียที่เป็นการดูแลของอาคารส่วนกลาง หากองค์กรเลือกแบบ Operational control แล้วก็ไม่สามารถควบคุม และติดตามผลในกิจกรรมดังกล่าวได้ อาจถือว่านอกขอบเขตขององค์กรครับ
42. วิธีการคำนวณ ไบโอดีเซล จากการใช้ น้ำมัน ดีเซล B7 มีหลักการคำนวณอย่างไรครับ เนื่องจากในประเทศไทย ไม่ได้ใช้น้ำมันดีเซลเพียวๆ มีการผสมไบโอดีเซลเข้าไปด้วย จึงไม่สามารถใช้ EF จากที่อบก ได้	ไม่มีข้อมูลครับ
43. ทุกองค์กรจะต้องมีครบทั้ง 3 Scope เสมอไปหรือไม่ครับ	ถ้าขอการรับรอง CFO จากอบก. Scope1,2,3 จะต้องรายงาน แต่หากขอการรับรอง ISO14064-1 อาจจะละเว้น scope 3 ได้ ขึ้นอยู่กับการนำข้อมูลไปใช้ขององค์กรครับ
44. การเลือกปี base year จำเป็นต้องมีข้อมูลครบทุก Scope หรือไม่ครับ	ควรมีครบทุก scope ที่มีนัยสำคัญ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบในรายงานปีถัดไปครับ
45. การได้มาซึ่งน้ำมัน เช่น น้ำมันเตาสำหรับใช้กับบอยเลอร์ ที่เก็บข้อมูลใน Scope 3 Cat 3 จะต้องนำไปคิดใน Scope 3 cat 1 อีกด้วยหรือไม่คะ	การใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิงเผาไหม้ นับเป็น scope 1 และจะต้องคิดการได้มาซึ่งน้ำมันเตาใน scope 3 ด้วยครับ
46. บริษัทรับจ้างขนส่ง น้ำมันที่ใช้กิจกรรมขนส่ง จะอยู่ใน scope 1 หรือ scope 3 การกระจายสินค้าจะ	หากองค์กรเป็นผู้ให้บริการขนส่ง และรถขนส่งเป็นขององค์กรเอง น้ำมันที่ใช้ถือเป็น Scope 1 แต่หากองค์กรจ้างเหมาเที่ยวรวมน้ำมัน ถือเป็น scope 3 ครับ
47. การประเมินทั้งองค์กรถ้ากรณีโรงงานน้ำตาล ต้องกำหนดขอบเขตทั้งหมดใช่ไหมครับ หรือแยกฝ่ายไร ฝ่ายโรงงาน ครับ	ขึ้นอยู่กับองค์กรกำหนดขอบเขตองค์กร และการนำข้อมูลไปใช้ สามารถจัดทำรายงานรวม หรือ แยกก็ได้ครับ

คำถาม	แสดงความเห็นตามข้อซักถาม
48. Excel ที่อาจารย์แจ้งเกี่ยวกับการกรอกข้อมูล GHG ของ อบก. สามารถดาวน์โหลดจากที่ไหนครับ	File Excel การคำนวณสามารถ download ได้จาก website ของ อบก. ครับ Carbon Label Project (tgo.or.th)
49. หากยังไม่สามารถระบุว่าทำตาม อบก หรือมาตรฐาน ISO14064 ต้องดำเนินการเรื่องการทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์อย่างไรครับ	หากต้องการทำ carbon footprint organization สามารถเริ่มจากทำข้อมูลตามแบบฟอร์ม อบก. พร้อมศึกษาข้อกำหนดของ ISO14064-1 แล้วยื่นขอรับรองได้ทั้ง ISO14064-1 และ/หรือ อบก. ครับ
50. การเลือกปีฐาน ISO14064 จำเป็นต้องมีข้อมูล Other indirect ครบถ้วนหรือไม่ครับ หรือสามารถใช้ estimation-predictive ได้ครับ	Other indirect หมายถึง scope 3 ตาม อบก. ใช่หรือไม่ หากใช่ ปีฐานเลือกตามข้อมูลองค์กรพิจารณาจะมี scope 1,2 และ/หรือ 3 ด้วยก็ได้ แต่ควรประเมินให้ครบถ้วนจะดีกว่าครับ
51. แยก warehouse กับ โรงงาน รายงานที่ใดที่หนึ่งได้ไหมคะ	ถ้าตาม ISO14064-1 สามารถระบุไว้ boundaries organization ได้ พร้อมเหตุผล กรณี อบก. ก็น่าจะทำได้เช่นกันครับ
52. การจะเลือกรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ระหว่าง TGP กับ ISO 14064-1 ใช่อะไรเป็นตัวพิจารณาครับ	เกณฑ์พิจารณาคือ การนำข้อมูลรายงานบัญชีก๊าซเรือนกระจกไปใช้กับใคร ทางผู้รับข้อมูลยอมรับในระดับใดบ้าง หรือยอมรับได้ทั้ง 2 แบบก็เลือกตามองค์กรต้องการครับ